

การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10

Self-Development of Teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the Jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10

มณฑนา อังกุล¹ วิมลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 170 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 116 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาชีพมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

¹นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

²อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ : การพัฒนาตนเอง

Abstract

The research purposes were 1) to study the self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; and 2) to compare the self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10. The target population was the 170 teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10, academic year 2019. The research instrument was the 5-levels estimate rating scale questionnaire, with Item Objective Congruence Index between 0.80-1.00, and reliability 0.95. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way Analysis of Variance. The research findings were:

1. The self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; overall was at high level. When each aspect consideration found the two aspects were at high level, the one aspect was at medium level; sorted the mean in descending order was the visionary aspect, the professional aspect, and the personality aspect, respectively.

2. The teachers with different of gender had the opinion on the self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; overall was different with statistical significance level 0.05; when each aspect consideration found the visionary aspect and the personality aspect did not different.

3. The teachers with different of education background had the opinion on the self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; overall did not different; when each aspect consideration found the visionary aspect was different with statistical significance level 0.05.

4. The teachers with different of working experience had the opinion on the self-development of teachers in Benchamatheputhit Phetchaburi School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 10; overall was different with statistical significance level 0.05; when each aspect consideration found the professional aspect and the personality aspect was different with statistical significance level 0.05.

Keyword : Self-Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ค่านิยม ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพครู ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียน การสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน และในมาตราเดียวกันนี้ได้ให้ความหมาย การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยที่

กำหนดให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ : 2-3) ซึ่งสอดคล้องกับสุภาภรณ์ สนใจยิ่ง (2557: 1) การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถที่จะได้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคมตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจทำงานที่ได้รับมอบหมายได้และครองชีวิต ครอบงวนได้อย่างสงบสุข

จากการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันนี้ได้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้มีหน้าที่ในการควบคุมและกำกับระบบมัธยมศึกษาทุกระดับให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติแล้ว และยังคงปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมัธยมศึกษาโดยตรงด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับโรงเรียนนั้น นับว่าเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญ เพราะผลการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นนั้นจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับกรปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นสำคัญ และถ้าการจัดการศึกษาระดับมัศึกษามีคุณภาพ ก็จะส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่มีคุณภาพไปด้วย ซึ่งครูนั้นเป็นผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ปฏิบัติการสอนและกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาถึงแม้ว่าจะมีความรู้ ความสามารถเพียงใด หากกมิได้ทบทวนและเวลาผ่านไป ความรู้ ความสามารถย่อมลดน้อยถอยลงไปด้วยเช่นกัน หรือถ้าไม่ได้รับการพัฒนาก็กลายเป็นคนล้าสมัยไม่ทันต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีความตระหนักว่าการศึกษาคือเรื่องของการพัฒนาคน และยังส่งเสริมให้มีความสามารถในการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการ และมีวิธีในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ ครูจึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความชำนาญมากขึ้นกว่าเดิม และต้องมีการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพอยู่เสมอด้วย

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองของครูผู้ปฏิบัติการสอนจึงมีความประสงค์ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาไปประกอบการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ใน 3 ด้านประกอบด้วยด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและด้านวิสัยทัศน์
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 170 คน

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 116 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608-610) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ประกอบด้วย ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านนิสัยทัศน์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549: 44) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิจัย

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถือได้ว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโรงเรียน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูในการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพบกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 116 คน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามแล้วตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 116 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด มาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางและ แปลผลด้วยการบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (วิเชียร เกตุสิงห์ , 2538 : 9) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง	มีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง	มีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง	มีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง	มีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง	มีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางและประมวลผลด้วยการบรรยาย

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance : ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) การแจกแจงความถี่ (Frequency : f) 2) ร้อยละ (Percentage : P) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance : ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ใน 3ด้านประกอบด้วยด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10โดยรวม และรายด้าน

การพัฒนาตนเองของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.ด้านวิชาชีพ	3.63	.34	มาก	2
2.ด้านบุคลิกภาพ	3.28	.40	ปานกลาง	3
3.ด้านวิสัยทัศน์	3.72	.34	มาก	1
รวม	3.54	.28	มาก	

(n = 116)

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.54; S.D. = .28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 3.72; S.D. = .34)ด้านวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 3.63; S.D. = .34)และด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}$ = 3.28; S.D. = .40)ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐานการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในภาพรวม พบว่า ครูที่มีเพศและวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 3 – 5

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10จำแนกตามเพศ

การพัฒนาตนเองของครู	เพศ				t	p
	ชาย (n=45)		หญิง (n=71)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านวิชาชีพ	3.75	.27	3.55	.36	3.164*	.002
2.ด้านบุคลิกภาพ	3.37	.43	3.22	.38	1.889	.061
3.ด้านวิสัยทัศน์	3.72	.40	3.72	.31	.085	.932
รวม	3.61	.33	3.50	.25	2.083*	.039

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาชีพมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การพัฒนาตนเองของครู	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n=52)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=64)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านวิชาชีพ	3.64	.26	3.61	.40	.408	.684
2.ด้านบุคลิกภาพ	3.22	.27	3.32	.48	1.400	.164
3.ด้านวิสัยทัศน์	3.65	.31	3.78	.36	2.095*	.038
รวม	3.50	.22	3.57	.33	1.323	.188

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การพัฒนาตนเองของครู	แหล่งความ- แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1.ด้านวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2.032	2	1.016	9.877*	.000
	ภายในกลุ่ม	11.625	113	.103		
	รวม	13.657	115			
2.ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.395	2	1.198	8.103*	.001
	ภายในกลุ่ม	16.699	113	.148		
	รวม	19.094	115			
3.ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.699	2	.350	2.997	.054
	ภายในกลุ่ม	13.180	113	.117		
	รวม	13.879	115			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.574	2	.787	11.054*	.000
	ภายในกลุ่ม	8.043	113	.071		
	รวม	9.617	115			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูได้คำนึงถึงภาพลักษณ์ และบุคลิกภาพของตนเองในการแสดงออกในสายตาค้นคว้าเรียนรู้ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูในสถานศึกษาที่จะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ สنجใจยิ่ง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล แสงวิเศษ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขต หนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ ธรรมธรรม (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนกลุ่มส่งเสริม ประสิทธิภาพ เครือข่ายที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น ครูอ่านสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น ตำรา วารสาร หนังสือ บทความ ผลงานทางวิชาการ หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับวิชาชีพและรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์ทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ ธรรมธรรม (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนกลุ่มส่งเสริม ประสิทธิภาพ เครือข่ายที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล แสงวิเศษ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขต หนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูพยายามปรับปรุงตนเองในการดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียงให้เป็นแบบอย่างต่อผู้อื่นได้และพยายามเสริมสร้างและพัฒนาความคิดของตนเอง และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ สنجใจยิ่ง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์ผลการศึกษาพบว่า ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล แสงวิเศษ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขต หนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูกระตือรือร้น กระตุนตนเอง เพื่อนครู และนักเรียน ทำความเข้าใจและเห็นศักยภาพของเครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต และพยายามเผยแพร่ วิสัยทัศน์ของตนเอง โดยการสื่อสารเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นคล้อยตามและให้การสนับสนุนอย่าง

ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ รวมธรรม (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนกลุ่มส่งเสริม ประสิทธิภาพ เครือข่ายที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า และด้านวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล แสงวิเศษ (2560:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขต หนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่เป็นเพศชายมีความหมั่นศึกษา ค้นคว้าและทำผลงานทางวิชาการ เช่น เขียนตำรา วารสาร บทความและวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่เป็นเพศหญิง เพราะครูเพศหญิงที่มีครอบครัวแล้วไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพราะต้องดูแลครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีชัยตัน (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองของบุคลากรมหาวิทยาลัยเนชั่น ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีเพศ แตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ สนใจยิ่ง (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ เนื่องจากสังคมและวิทยาการมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นครูจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อเรื่องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าผ่านการอบรม ฝึกฝนตนเอง ให้มีความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ สนใจยิ่ง (2557:80) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล แสงวิเศษ(2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มี

ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านวิชาชีพครูควรมีความสนใจ ใฝ่รู้ ฝึกฝนตนเอง ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ให้ตนเองทันสมัยอยู่เสมอ และพยายามพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนให้ทันสมัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ด้านบุคลิกภาพ ครูควรพยายามยับยั้ง ระวังอารมณ์ มีความอดทน อดกลั้นในการเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆและพยายามเป็นผู้พูดที่ดี และเป็นผู้ฟังที่ดี เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ด้านวิสัยทัศน์ครูควรพยายามเสริมสร้าง พัฒนาความสามารถ ความกล้าที่จะฝึกทักษะการใช้และเลือกใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอและพยายามพัฒนาตนเอง เปิดโลกทัศน์ให้ทันต่อแนวโน้ม หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ศรีชัยตัน. (2555). **ความต้องการพัฒนาตนเอง บุคลากร มหาวิทยาลัยเนชั่น**. ปริญญาโท
ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ดวงกมล แสงวิเศษ. (2560). **การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). **การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร วิโรฒ.
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2538). **หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนา พาณิช.
- สุดารัตน์ รวมธรรม. (2560). **การพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพเครือข่ายที่ 1**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสต
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สุภาพรณ์ สนใจยิ่ง. (2557). **การพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่**
การศึกษาปทุมธานี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ**
ครู. กรุงเทพมหานคร : สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา.